|| सा विद्या या विमुक्तये ||

Yuvak Vikas Mandal's

Arts Commerce Science College Bhalavali (Dhartale)

Affiliated to University of Mumbai
Tal. - Rajapur, Dist.- Ratnagiri.
Principal – 9922879978, Office – 9881574726.

Email- artscommercesciencecollagebhal@gmail.com

Website- https://bhalavalicollege.in

*

दिनांक ०९ नोव्हेंबर २०२४.

एकुण गुण: १५

प्रथम वर्ष कला राज्यशास्त्र प्रमुख अंतर्गत मूल्यमापन हिवाळा २०२४ सत्र १.

पेपर १ - भारतीय राज्यव्यवस्थेची घटनात्मक चौकट.

एकूण गुण - ४०.

प्र. क्र. १.- खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न लिहा.

सदर प्रश्न लिहुन दिनांक १६ नोव्हेंबर २०२४.पर्यंत प्रा.नामजोशी यांचे जवळ जमा करावेत.

- 1. भारतीय राज्यघटनेची मूलभूत वैशिष्ट्ये कोणती?
- 2. भारतीय नागरिकांची कर्तव्ये कोणती आहेत?
- 3. थोडक्यात भारतीय राज्यघटनेची प्रस्तावना समजावून सांगा.
- 4. समानतेचा अधिकार समजावून सांगा.
- 5. सर्वोच्च न्यायालयाच्या रचनेवर थोडक्यात टीप लिहा.
- 6. केंद्र-राज्य संबंधातील मुद्दे थोडक्यात टीप लिहा.
- 7. पंचायत राज व्यवस्थेवर थोडक्यात टीप लिहा.
- 8. भारताच्या संघराज्यरचनेवर थोडक्यात टिपण लिहा.

प्रश्न क्रमांक २.- खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सादरीकरण तयार करा

एकूण गुण ०५

- दिनांक १६ नोव्हेंबर २०२४ रोजी पेपर झाल्यावर सादरीकरण करायचे आहे.
- भारतीय राज्यघटनेला आकार देण्यात संविधान सभेची भूमिका आणि वारसा.
   भारतीय राज्यघटनेचे तत्त्वज्ञान : प्रस्तावनेचे विश्लेषण आणि त्याचे महत्त्व.
- 3. मूलभूत संरचना सिद्धांत समजून घेणे: ऐतिहासिक प्रकरणे आणि परिणाम.
- 4. मूलभूत हक्क विरुद्ध निर्देशक तत्त्वे: अधिकार आणि राज्याच्या जबाबदाऱ्यांचा समतोल साधणे.
- 5. भारतीय लोकशाहीतील मूलभूत कर्तव्यांची उत्क्रांती आणि महत्त्व.
- 6. भारतातील संसदीय कार्यपद्धती आणि विधिमंडळ प्रक्रिया.
- 7. भारताचे राष्ट्रपती आणि पंतप्रधानांचे अधिकार आणि कार्ये.
- 8. घटनात्मक मूल्ये जपण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालयांची भूमिका.
- 9. भारतातील केंद्र-राज्य संबंध: आव्हाने आणि विकसनशील गतिशीलता.
- 10. भारतातील विकेंद्रीकरण: पंचायती राज आणि नगरपालिका प्रशासन प्रणाली.

प्र. क्र. ३.- खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा

एकूण गुण १०

निबंध दिनांक १६ नोव्हेंबर २०२४.पर्यंत प्रा.नामजोशी यांचे जवळ जमा करावा.

- 1. भारतीय राज्यघटनेची निर्मिती : संविधान सभेची भूमिका.
- 2. भारतीय राज्यघटनेची मूल्ये प्रतिबिंबित करण्यासाठी प्रस्तावनेचे महत्त्व.
- 3. मूलभूत अधिकारांचे विश्लेषण आणि त्यांचा भारतीय लोकशाहीवर होणारा परिणाम.
- 4. राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्त्वे : सामाजिक न्यायाचा मार्ग.
- 5. मूलभूत कर्तव्यांची संकल्पना : भारतीय नागरिकांच्या जबाबदाऱ्या.
- 6. भारताची संसद: रचना, अधिकार आणि विधायी प्रक्रिया.
- 7. भारतातील कार्यकारी शक्ती : राष्ट्रपती आणि पंतप्रधानांच्या भूमिका.
- 8. भारतातील न्यायिक पुनरावलोकन: सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालयांची भूमिका.
- 9. भारतातील संघराज्य: केंद्र-राज्य संबंध आणि घटनात्मक तरतुदी.
- 10. भारतातील विकेंद्रीकरण: पंचायती राज आणि स्थानिक स्वराज्य संस्था.

प्र. क्र.४.- विभागीय उपक्रमात सहभाग

एकूण गुण १०

दिनांक १६ नोव्हेंबर २०२४ रोजीचा पेपर झाल्यावर चर्चा केली जाईल.

- 1. मतदार जागृती कार्यक्रम.
- 2. संविधान दिन कार्यक्रम व्यवस्था।
- 3. ग्रुप डिस्कशन.

English Translation

Date - 09 November 2024.

FYBA Political Science Major Internal Evaluation Winter 2024 Semester 1.

Paper l - The Constitutional Framework of Indian Polity.

Total Marks - 40.

Q. No. 1.-Write any <u>three</u> of following questions.

Total Marks 15

These questions should be written and submitted to Prof. Namjoshi by November 16, 2024.

- 1. What are the basic features of the Indian constitution?
- 2. What are the fundament duties of Indian citizen?
- 3. Explain the preamble of Indian constitution in short.
- 4. Explain right to equality.
- 5. Write short note on structure of Supreme Court.
- 6. Write short note issues in the Centre-State relations.
- 7. Write short note on panchayat Raj system.
- 8. Write short note on federal structure of India.

Q. No. 2.- Prepare presentation on any <u>one</u> of the following Topic Total Marks 05 After paper Dated on 16 November 2024 to be presented.

- 1. The Role and Legacy of the Constituent Assembly in Shaping India's Constitution.
- 2. Philosophy of the Indian Constitution: Analyzing the Preamble and Its Significance.
- 3. Understanding the Basic Structure Doctrine: Landmark Cases and Implications.
- 4. Fundamental Rights vs. Directive Principles: Balancing Rights and State Responsibilities.
- 5. Evolution and Importance of Fundamental Duties in Indian Democracy.
- 6. Parliamentary Procedures and Legislative Process in India.
- 7. The Powers and Functions of the President and Prime Minister of India.
- 8. Role of the Supreme Court and High Courts in Upholding Constitutional Values.
- 9. Centre-State Relations in India: Challenges and Evolving Dynamics.
- 10. Decentralization in India: Panchayati Raj and Municipal Governance Systems.

Q. No. 3.- Write essay on any <u>one</u> of the following Topic Total Marks 10 The essay should be submitted to Prof. Namjoshi by November 16, 2024.

- 1. The Making of the Indian Constitution: Role of the Constituent Assembly.
- 2. Significance of the Preamble in Reflecting the Values of the Indian Constitution.
- 3. An Analysis of the Fundamental Rights and Their Impact on Indian Democracy.
- 4. Directive Principles of State Policy: A Pathway to Social Justice.
- 5. The Concept of Fundamental Duties: Responsibilities of Indian Citizens.
- 6. Parliament of India: Structure, Powers, and Legislative Process.
- 7. The Executive Power in India: Roles of the President and Prime Minister.
- 8. Judicial Review in India: Role of the Supreme Court and High Courts.
- 9. Federalism in India: Center-State Relations and Constitutional Provisions.
- 10. Decentralization in India: Panchayati Raj and Local Self-Governance.

Q. No. 4.- Participation in Departmental Activities

Total Marks 10

Discuss after paper Dated on 16 November 2024

- 1. Voter awareness program.
- 2. Constitution Day Program Arrangement.
- 3. Group Discussion.